

Είδαμε ότι το Θ. Bolzano-Weierstrass δεν ισχύει σε κάθε μετρικό χώρο

Παράδειγμα 1

$X =$ απειροσύνολο, $\delta =$ διακριτή μετρική στο X

Θεωρούμε (x_n) στο X π.ω. $m \neq n \implies x_n \neq x_m$

(υπάρχει γιατί το X είναι απειροσύνολο)

Η (x_n) είναι φραγμένη, $\forall n \in \mathbb{N} \quad x_n \in B(x_1, 2)$ ($\delta(x_n, x_1) = 1 < 2$)

Έστω (x_{k_n}) υποακολουθία της (x_n) π.ω. $x_{k_n} \xrightarrow{\delta} x_0 \in X$

Τότε η (x_{k_n}) είναι βασική: $\exists n_0 \forall n, m \geq n_0 \quad \delta(x_{k_n}, x_{k_m}) < 1/2$

$\implies \forall n, m \geq n_0 \quad x_{k_n} = x_{k_m}$ άτονο (οι x_{k_n} είναι διαφ. ανά δύο)

Παράδειγμα 2

$l_\infty = \{ x = (x_n)_{n=1}^\infty : \eta \ (x_n) \ \text{είναι φραγμένη} \}$ $\|x\|_\infty = \sup \{ |x_n| : n \in \mathbb{N} \}$

$d(x, y) = \|x - y\|_\infty = \sup \{ |x_n - y_n| : n \in \mathbb{N} \}$

Ορίζουμε $x_n = (0, 0, 0, \dots, \underset{\substack{\uparrow \\ n\text{-οστη θέση}}}{1}, 0, 0, \dots)$ $\forall n \quad \|x_n\|_\infty = 1$
 $\forall n \quad x_n \notin B(0, \frac{1}{2})$
 (x_n) φραγμένη

Επίσης, αν $m \neq n$, τότε $d(x_n, x_m) = \|x_n - x_m\|_\infty = 1$ (i)

x_n	0	0	...	0	1	0	...
x_m	0	0	...	1	0	0	...
$x_n - x_m$	0	0	...	-1	0	1	0

Έστω ότι (x_n) έχει υποακολουθία $x_{k_n} \rightarrow x \in \mathbb{R}^m$.

Τότε $\exists n_0: \forall n > m \geq n_0 \quad \underbrace{1 = \|x_{k_n} - x_{k_m}\|}_{(i)} < \frac{1}{2}$ άτοπο

Ορισμός: Έστω (X, d) μ.χ. με την εξής ιδιότητα:

Κάθε ακολουθία (x_n) στον (X, d) έχει συγκλίνουσα υποακολουθία.

Τότε ο (X, d) λέγεται (ακολουθιακά) συμπληρής (Κεφάλαιο 6)

Πρόταση

Στον Ευκλείδειο χώρο $(\mathbb{R}^m, \|\cdot\|_2)$ κάθε φραγμένη ακολουθία έχει συγκλίνουσα υποακολουθία

$$\|x\|_2 = \sqrt{\sum_{j=1}^m x_j^2} \quad d(x, y) = \|x - y\|_2 = \sqrt{\sum_{j=1}^m |x_j - y_j|^2}$$

Απόδειξη: $(m=3)$ Έστω (x_n) φραγμένη ακολουθία στον $(\mathbb{R}^3, \|\cdot\|_2)$

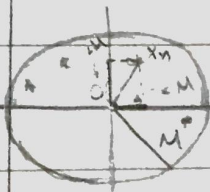
Γράψουμε $x_n = (a_n, b_n, \gamma_n)$ όπου $a_n, b_n, \gamma_n \in \mathbb{R}$.

1. Η (x_n) είναι φραγμένη: $\exists M > 0$ τω. $\forall n \quad x_n \in B(0, M) \Rightarrow$

$$\Rightarrow \|x_n\|_2 < M \Rightarrow \sqrt{a_n^2 + b_n^2 + \gamma_n^2} < M$$

Τότε: $|a_n| \leq \sqrt{a_n^2 + b_n^2 + \gamma_n^2} < M$ και όμοια $|b_n|, |\gamma_n| < M$

δηλ. οι $(a_n), (b_n), (\gamma_n)$ είναι φραγμένες στο $\mathbb{R}$

x_1	a_1	b_1	γ_1	$\cdot$ Η (a_n) είναι φραγμένη στο $\mathbb{R} \Rightarrow$
x_2	a_2	b_2	γ_2	$\Rightarrow \exists \alpha_{k_n} \rightarrow a \in \mathbb{R}$
x_3	a_3	b_3	γ_3	$\cdot$ Θεωρούμε την (b_{k_n}) .
x_4	a_4	b_4	γ_4	Η (b_{k_n}) είναι φραγμένη, γιατί η (b_n)
x_5	a_5	b_5	γ_5	είναι φραγμένη ($\forall n b_n < M$)
x_6	a_6	b_6	γ_6	Άρα $\exists b_{k_n}$ (υπακολουθία της (b_{k_n}))
x_7	a_7	b_7	γ_7	τ.ω. $\{b_{k_n} \rightarrow b \in \mathbb{R}\}$
x_8	a_8	b_8	γ_8	Τότε $a_{k_n} \rightarrow a \Rightarrow a_{k_n} \rightarrow a$

Θεωρούμε την (γ_{k_n}) . Αυτή είναι φραγμένη (από το M) $\Rightarrow$
 $\Rightarrow \exists$ υπακολουθία $\gamma_{k_{k_n}} \rightarrow \gamma \in \mathbb{R}$

$\cdot$ Άρα $a_{k_n} \rightarrow a \Rightarrow a_{k_{k_n}} \rightarrow a$ (ως υπακολουθία της a_{k_n})

$\cdot$ Άρα $b_{k_n} \rightarrow b \Rightarrow b_{k_{k_n}} \rightarrow b$ (- " - της b_{k_n})

Τότε $x_{k_{k_n}} = (a_{k_{k_n}}, b_{k_{k_n}}, \gamma_{k_{k_n}}) \rightarrow \underbrace{(a, b, \gamma)}_{\text{όριο υπακολ. της } (x_n)} = x$

$$\text{Έχουμε } \|x - x_{k_{k_n}}\|_2^2 = \underbrace{(a - a_{k_{k_n}})^2}_0 + \underbrace{(b - b_{k_{k_n}})^2}_0 + \underbrace{(\gamma - \gamma_{k_{k_n}})^2}_0 = 0$$

Συνεχείς συναρτήσεις μεταξύ μετρικών χώρων (Κεφάλαιο 4)

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Ορισμός: Έστω $f: (X, d) \rightarrow (X, \sigma)$ και $x_0 \in X$.

Λέμε ότι η f είναι συνεχής στο x_0 , αν $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta = \delta(\varepsilon, x_0) > 0$

τ.ω. αν $x \in X$ και $d(x, x_0) < \delta \Rightarrow \sigma(f(x), f(x_0)) < \varepsilon$.

$$\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0: f(B(x_0, \delta)) \subseteq B(f(x_0), \epsilon) \Leftrightarrow B(x_0, \delta) \subseteq f^{-1}(B(f(x_0), \epsilon))$$

Υπενθύμιση: Αν $f: X \rightarrow Y$, $A \subseteq X$, $B \subseteq Y$, τότε
 $f(A) = \{f(x) : x \in A\}$ & $f^{-1}(B) = \{x \in X : f(x) \in B\}$

Θεώρημα (Αξία της Μεταφοράς)

Έστω $f: (X, d) \rightarrow (Y, \rho)$ και $x_0 \in X$. Τ.α.ε.:

- (α) Η f είναι συνεχής στο x_0
- (β) $\forall (x_n)$ στο X με $x_n \xrightarrow{d} x_0$ ισχύει ότι $f(x_n) \xrightarrow{\rho} f(x_0)$
- (γ) $\forall (x_n)$ στο X με $x_n \rightarrow x_0$, η ακολουθία $(f(x_n))$ στο Y είναι συγκλίνουσα

Απόδειξη: (α) $\Rightarrow$ (β) Έστω (x_n) στο X με $x_n \rightarrow x_0$. Θ.δ.ο. $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$.

Έστω $\epsilon > 0$. Αφού η f είναι συνεχής στο x_0 , $\exists \delta > 0$

$$d(x, x_0) < \delta \Rightarrow \rho(f(x), f(x_0)) < \epsilon \quad (*)$$

Αφού $x_n \rightarrow x_0$ $\exists n_0 \in \mathbb{N}$ ζ.ω. $\forall n \geq n_0$ $d(x_n, x_0) < \delta$.

Τότε $\forall n \geq n_0$ από την (*) έχουμε $d(f(x_n), f(x_0)) < \epsilon$

(β) $\Rightarrow$ (α) Με άτοπο. Έστω ότι η f δεν είναι συνεχής στο x_0 .

Τότε $\exists \epsilon > 0$ ζ.ω. $\forall \delta > 0$.

$\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x$	<u>Υπάρχει</u> $x \in X$ ζ.ω. $d(x, x_0) < \delta \Rightarrow$
<u>$d(x, x_0) < \delta \Rightarrow \rho(f(x), f(x_0)) \geq \epsilon$</u>	<u>$\rho(f(x), f(x_0)) \geq \epsilon$</u> . (*)

Εφαρμόζουμε την (*) με $\delta = 1/n$, $n=1,2,\dots$
 βρίσκουμε $x_n \in X$: $d(x_n, x_0) < 1/n$ αλλά $\rho(f(x_n), f(x_0)) \geq \epsilon$
 $x_n \rightarrow x_0$ $f(x_n) \not\rightarrow f(x_0)$

άτοπο

Σημείωση: Στην πραγματικότητα δ.ο. αν η f δεν είναι
 συνεχής συνεχής $\Rightarrow \exists \epsilon > 0$ και (x_n) ζ.ω. $x_n \rightarrow x_0$ και $\rho(f(x_n), f(x_0)) \geq \epsilon \forall n$

Άσκηση

$$(b) \Leftrightarrow (j)$$

Πίστη: Η $(b) \Rightarrow (j)$ είναι αληθινή: Έστω (z_n) στο X με $z_n \rightarrow x_0$.

Από το (b) έχουμε $f(z_n) \rightarrow f(x_0)$. Άρα η $f(z_n)$ είναι συγκλίνουσα.

$(j) \Rightarrow (b)$ Παιχνούμε $x_n \rightarrow x_0$ και δεχόμενοι το (j) θ.δ.ο. $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$.

Θετάρουμε $z_n = (x_1, x_0, x_2, x_0, x_3, x_0, x_4, x_0, \dots)$, δ.δ.ο.

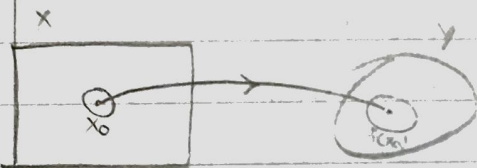
$$z_n = \begin{cases} x_k, & n=2k-1 \\ x_0, & n=2k \end{cases} \quad \left. \begin{array}{l} \text{Έχουμε } z_{2k-1} = x_k \rightarrow x_0 \\ z_{2k} = x_0 \rightarrow x_0 \end{array} \right\} \rightarrow z_n \rightarrow x_0$$

Από το (j) $f(z_n) \xrightarrow{\delta} y \in Y$. Τότε $f(z_{2k}) \rightarrow y \Rightarrow \boxed{y = f(x_0)}$
" $x_0 \rightarrow$ σταθερή

Άρα $f(z_{2k-1}) \rightarrow y = f(x_0) \Rightarrow f(x_k) \rightarrow f(x_0)$.

Άσκηση 1

Κάθε $f: (X, \delta) \rightarrow (Y, \sigma)$ είναι συνεχής

Πίστη: Έστω $\varepsilon > 0$. Επιλέγουμε $\delta = \frac{1}{2}$ (ανεξάρτητο του ε , πάντα ίδιο).

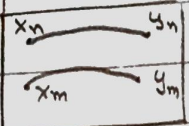
Αν $x \in X$ και $\delta(x, x_0) < \frac{1}{2} \Rightarrow x = x_0$, άρα $\sigma(f(x), f(x_0)) = 0 < \varepsilon$

Άσκηση 2

Έστω $(x_n), (y_n)$ βασικές ακολουθίες στον (X, d) .

N.δ.ο. η $a_n = d(x_n, y_n)$ είναι βασική ακολουθία στο $\mathbb{R}$.

Λίστα: $|a_n - a_m| = |d(x_n, y_n) - d(x_m, y_m)| \leq d(x_n, x_m) + d(y_n, y_m)$ (α)
 Έστω $\varepsilon > 0$.
 αυξάνεται 4 συντελεστών

- (x_n) βασική $\Rightarrow \exists n_1: \forall n, m \geq n_1 \quad d(x_n, x_m) < \varepsilon/2$
- (y_n) βασική $\Rightarrow \exists n_2: \forall n, m \geq n_2 \quad d(y_n, y_m) < \varepsilon/2$

Θέτουμε $n_0 = \max\{n_1, n_2\}$. Για κάθε $n, m \geq n_0$

$$|a_n - a_m| \leq d(x_n, x_m) + d(y_n, y_m) < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

Απίδες Συνεπείες της Αρχής Μεταφοράς

Πρόταση 1

Έστω $f: (X, d) \rightarrow (Y, \delta)$ και $g: (Y, \delta) \rightarrow (Z, \tau)$.
 Υποθέτουμε ότι η f συνεπής στο $x_0 \in X$ και η g είναι συνεπής στο $f(x_0) \in Y$. Τότε η $g \circ f$ είναι συνεπής στο x_0 .
 Ειδικότερα, αν οι f & g είναι συνεπείς $\Rightarrow g \circ f$ είναι συνεπής.

Απόδειξη: Έστω $x_n \in X$ με $x_n \rightarrow x_0$

- f είναι συνεπής στο $x_0 \Rightarrow f(x_n) \rightarrow f(x_0)$
- η g είναι συνεπής στο $f(x_0)$ και $f(x_n) \rightarrow f(x_0) \Rightarrow g(f(x_n)) \rightarrow g(f(x_0)) \Rightarrow (g \circ f)(x_n) \rightarrow (g \circ f)(x_0)$.

Από την αρχή της μεταφοράς για την $g \circ f$ στο x_0 , η $g \circ f$ είναι συνεπής στο x_0 .

Πρόταση 2

Έστω $f, g: (X, d) \rightarrow \mathbb{R}$ συνεπείς στο $x_0 \in X$ και $\lambda \in \mathbb{R}$. Τότε οι $f+g$, λf , $f \cdot g$ είναι συνεπείς στο x_0 .

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) \leftarrow \text{ενεργείται στο } \mathbb{R}$$

$$(\lambda f)(x) = \lambda f(x) \leftarrow \text{στο } \mathbb{R} \quad \& \quad (f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x) \leftarrow \text{στο } \mathbb{R}$$

Απόδειξη: Πάιρω $x_n \rightarrow x_0 \Rightarrow f(x_n) \rightarrow f(x_0), g(x_n) \rightarrow g(x_0)$
 $\Rightarrow f(x_n) + g(x_n) \rightarrow f(x_0) + g(x_0)$ και $\lambda f(x_n) \rightarrow \lambda f(x_0)$ και
 $f(x_n) \cdot g(x_n) \rightarrow f(x_0) \cdot g(x_0)$

Μετρική γινόμενο

Έστω $(X_1, d_1), (X_2, d_2), \dots, (X_k, d_k)$ μετρικοί χώροι.

Θεωρούμε το $X_1 \times X_2 \times \dots \times X_k = \{x = (x_1, \dots, x_k) : x_i \in X_i\}$

Θέλουμε να ορίσουμε μια μετρική στο $X_1 \times X_2 \times \dots \times X_k$

που να "σχετίζεται φυσiolογικά" με τις $d_1, d_2, \dots, d_k$

Ζητάμε $\left[\begin{array}{l} x_n = (x_n(1), \dots, x_n(k)) \xrightarrow{\rho} x = (x(1), \dots, x(k)) \\ \text{αν } x_n(1) \xrightarrow{d_1} x(1) \\ \vdots \\ x_n(k) \xrightarrow{d_k} x(k) \end{array} \right]$

Μια μετρική ρ στο $X_1 \times \dots \times X_k$ που ικανοποιεί την (*)
 θα την λέμε μετρική γινόμενο (των $d_1, \dots, d_k$)

Σημείωση: Στη συνέχεια του μαθήματος, αν $(X, d), (Y, \delta)$
 είναι δύο μ.χ. και γράψουμε "ο μ.χ. $X \times Y$ " θα εννοούμε
 πάντα ότι στον $X \times Y$ έχουμε μια μ.χ. των d και δ

Πρόταση

Υπάρχουν πάντα μετρικές γινόμενο στο $X_1 \times \dots \times X_k$

Απόδειξη: (Άσκηση 1) Έστω $x = (x(1), \dots, x(k))$ και $y = (y(1), \dots, y(k))$
στο $X_1 \times \dots \times X_k$.

- $\rho_\infty(x, y) = \max \{ d_1(x(1), y(1)), \dots, d_k(x(k), y(k)) \}$
- $\rho_p(x, y) = \left(\sum_{j=1}^k d_j(x(j), y(j))^p \right)^{1/p}, \quad 1 \leq p < \infty$

Η ρ_p είναι μετρική γινόμενο των $d_1, \dots, d_k$ στο $X_1 \times \dots \times X_k$

(α) Η ρ_p είναι μετρική

Τριγωνική Ανεξάρτητα: $\rho_p(x, y) = \left(\sum_{j=1}^k d_j(x(j), y(j))^p \right)^{1/p} = (*)$

$$(*) \leq \left(\sum_{j=1}^k \underbrace{[d_j(x(j), z(j)) + d_j(z(j), y(j))]^p}_{\alpha_j \quad \beta_j} \right)^{1/p} \stackrel{\text{Avis. Minkowski}}{\leq}$$

$$\leq \left(\sum_{j=1}^k d_j(x(j), z(j))^p \right)^{1/p} + \left(\sum_{j=1}^k d_j(z(j), y(j))^p \right)^{1/p} = \rho_p(x, z) + \rho_p(z, y)$$

(β) Η ρ_p είναι μετρική γινόμενο των $d_1, \dots, d_k$

$$x_n \xrightarrow{\rho_p} x \iff \rho_p(x_n, x) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \iff \left(\sum_{j=1}^k d_j(x_n(j), x(j))^p \right)^{1/p} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \iff \rho_p(x_n, x)$$

$|a| \leq \left(\sum_{j=1}^k |a_j|^p \right)^{1/p}$

 $\iff \forall j=1, 2, \dots, k \quad d_j(x_n(j), x(j)) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \iff$
 $\iff \forall j=1, \dots, k \quad x_n(j) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{d_j} x(j)$

Άσκηση 4

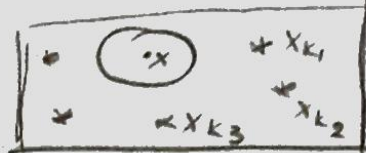
Έστω (x_n) ακολουθία στον (X, d) και $x \in X$.

(α) Αν $x_n \rightarrow x \in X \implies$ κάθε υποακολουθία $x_{k_n} \rightarrow x$.

(β) Αν κάθε (x_{k_n}) έχει υποακολουθία που συγκλίνει στο $x \implies x_n \rightarrow x$

Λύση: (β) Υποθέτουμε ότι $x_n \not\rightarrow x$

$\exists \varepsilon > 0$ τ.ω. άνειροι όροι της (x_n) έξω από την $B(x, \varepsilon) \Rightarrow$
 $\Rightarrow \exists (x_{k_n})$ τ.ω. $\forall n \quad x_{k_n} \notin B(x, \varepsilon) \Leftrightarrow \forall n \quad d(x_{k_n}, x) \geq \varepsilon$.

Η (x_{k_n}) δεν μπορεί να έχει υποακολουθία που συγκλίνει στο x .

άτονο